indiavidya.com

సంగ్రహణాత్మక మదింపు ప్రశ్నాపత్రం - బ్లూప్రింట్

[పేపర్-I వనరుల అభివృద్ధి, సమానత (భూగోళశాస్త్రం, అర్థశాస్త్రం)]

మార్కులు : 40 సమయం : 2 గం॥ 45 ని.లు.

బ్లూ ప్రింట్

	Essay Questions	Short Answer Questions	Very Short Answer Questions	Objective Questions	
ప్రశ్నల సంఖ్య ప్రశ్నల భారత్వం	(4) (4 మా)	(6) (2 మా)	(7) (1 మా)	(10) (1/2 మా)	విద్యా ప్రమాణం మొత్తం మా॥
విద్యాప్రమాణం					
విషయావగాహన	1(4 మా)	2 (2 మా) (2×2=4 మా)	3 (3 మా) (3×1=3 మా)	10 (1/2 మా) (10×1/2=5 మా)	16 మా
ఇచ్చిన పాఠ్యాంశాన్ని చదివి, వ్యాఖ్యానించటం	1 (4 మా)	–	–	–	4 మా
సమాచార నైపుణ్యాలు	1 (4 మా)	1 (2మా)			6 మా
సమకాలీన అంశాలపై ప్రతిస్పందన, ప్రశ్నించుట	–	2 (2 మా)	–	–	4 మా
పట నైపుణ్యాలు	1 (4మా)	–	2 (1 మా)	–	6మా
ప్రశంస, సున్నితత్వం	–	1 (2మా)	2 (1 మా)	–	4 మా
				మొత్తం =	40 మా

indiavidya.com

indiavidya.com

సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం - మాదిరి ప్రశ్నాపత్రం - 1

సాంఘికశాస్త్రం పేపర్-I

[వనరుల అభివృద్ధి, సమానత (భూగోళశాస్త్రం, అర్థశాస్త్రం)]

మార్కులు :40 **సమయం : 2 గం॥ 45 ని.లు.**

I ఈ క్రింది వ్యాసరూప ప్రశ్నలలో నాల్గింటిని రాయండి. 4 × 4 = 16 మా

సమాధానములను 12 నుండి 15 వాక్యాలలో రాయండి.

1. ఎ) బహుళ జాతి కంపెనీలు ప్రపంచీకరణను ప్రోత్సహించడానికి గల కారణాలను వివరించండి. (వి.అ.)

(లేదా)

బి) హిమాలయాలలోని వివిధ శ్రేణుల గురించి వివరించండి. (వి.అ.)

2. ఎ) కింది పేరాను చదివి, మీ అభిప్రాయాలు రాయండి.

వ్యవస్థీకృత రంగంలోని ఉద్యోగాలను అందరూ కోరుకుంటారు. కానీ ఈ రంగంలోని ఉపాధి అవకాశాలు చాలా నిదానంగా పెరుగుతున్నాయి. ఫలితంగా అధికశాతం కార్మికులకు చాలా తక్కువ వేతనానికి అవ్యవస్థీకృత ఉద్యోగాలు తప్పించి మరోదారిలేదు. వీళ్ళుతరచు దోపిడికి గురవుతుంటారు. చాలా తక్కువ, అది కూడా క్రమం తప్పకుండా ఉండదు. వ్యవస్థీకృత రంగంలోని కార్మికుల ఉద్యోగాలు పోవటం కూడా సాధారణంగా చూస్తూ ఉంటాం. ఫలితంగా వీళ్లు కూడా తక్కువ వేతనానికి అవ్యవస్థీకృత రంగంలో పని చేయాల్సి వస్తుంది. అంటే మరింత పని అవసరంతో పాటు అవ్యవస్థీకృత రంగంలోని కార్మికులకు రక్షణ, మద్దతు అవసరం. (ఇచ్చిన పాఠ్యాంశాన్ని చదివి, వ్యాఖ్యానించడం)

(లేదా)

బి) కింది పేరాను చదివి, భారతదేశ శీతోష్ణస్థితిపై వ్యాఖ్యానించండి.

భారతదేశంలోని దక్షిణాది ప్రాంతం భూమధ్యరేఖకి దగ్గరగా ఉష్ణమండలంలో ఉంది. ఈ కారణంగా ఈ ప్రాంతంలో సగటు ఉష్ణోగ్రతలు ఉత్తరప్రాంతం కంటే ఎక్కువగా ఉంటాయి. కన్యాకుమారిలో శీతోష్ణస్థితి భోపాల్ లేదా ఢిల్లీ శీతోష్ణస్థితి కంటే భిన్నంగా ఉండటానికి ఇది ఒక కారణం. భారతదేశం సుమారుగా 8^0ఉ-37^0ఉ రేఖాంశాల మధ్య ఉంది. భారతదేశాన్ని కర్కటరేఖ ఇంచుమించు రెండు సమభాగాలుగా చేస్తుంది. కర్కటరేఖకు దక్షిణప్రాంతం ఉష్ణమండలంలో ఉంది. కర్కటరేఖకు ఉత్తర ప్రాంతం సమశీతోష్ణమండలంలో ఉంది. (ఇచ్చిన పాఠ్యాంశాన్ని చదివి, వ్యాఖ్యానించడం)

indiavidya.com

3. ఎ) క్రింది గ్రాఫ్‌ను పరిశీలించి, ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. (సమాచార నైపుణ్యాలు)

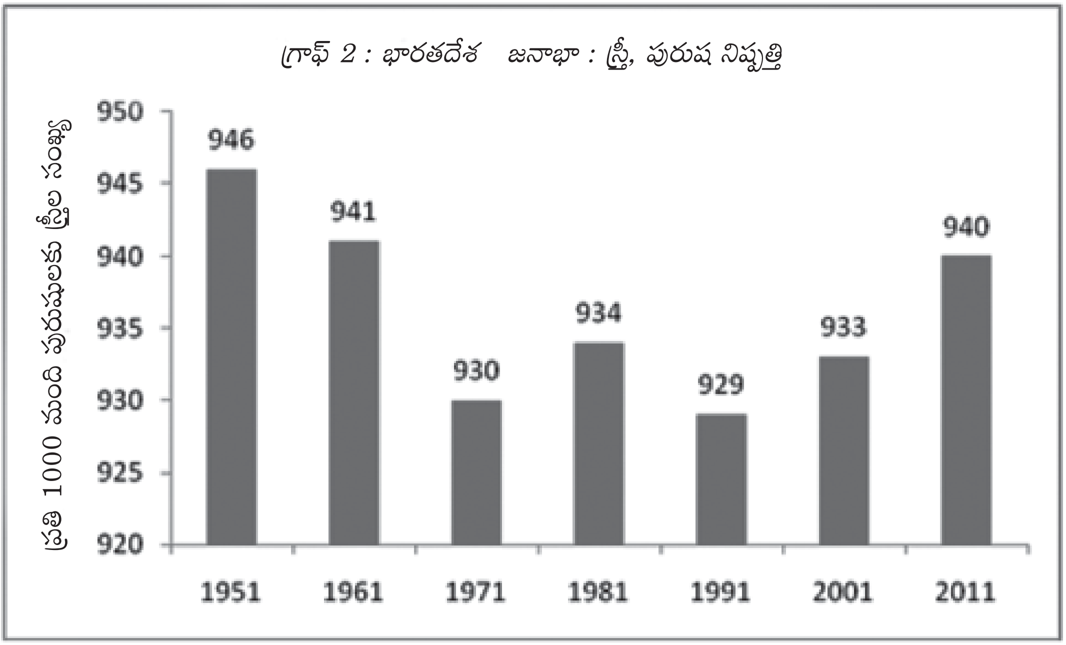

ప్రశ్న : 1. పైన ఇచ్చిన గ్రాఫ్ మనకు ఏ విషయాన్ని తెలుపుతుంది?

2. ఏ సంవత్సరంలో అతి తక్కువ స్త్రీ, పురుష నిష్పత్తి నమోదయింది?

3. ఎన్ని సంవత్సరాలకు ఒకసారి స్త్రీ, పురుష నిష్పత్తిని లెక్కగట్టారు?

4. స్త్రీల సంఖ్య 935 కంటే ఎక్కువగా ఎన్నిసార్లు నమోదయింది?

(లేదా)

బి) క్రింది పట్టిక భారతదేశంలో సాగుకింద ఉన్నభూమిని మిలియన్ హెక్టార్లలో చూపిస్తుంది (స.నై.)

సంవత్సరం	**సాగువిస్తీర్ణం (మిలియన్ హెక్టార్లలో)**
1950	120
1960	130
1970	140
1980	140
1990	140
2000	140
2010	140

పై పట్టిక ఆధారంగా భారతదేశంలో సాగు కింద ఉన్న భూముల గురించి 4 వాక్యాలు రాయండి.

indiavidya.com

4. ఎ) భారతదేశ అవుట్‌లైన్ మ్యాపులో కింది వానిని గుర్తించండి. (పట నైపుణ్యాలు)

1) ఆరావళి పర్వతాలు 2) న్యూఢిల్లీ 3) బంగాళాఖాతం 4) నర్మదానది

(లేదా)

బి) ఆంధ్రప్రదేశ్ అవుట్‌లైన్ మ్యాపులో కింది ప్రదేశాలను గుర్తించండి. (పట నైపుణ్యాలు)

1) హైదరాబాదు 2) ఆదిలాబాదు జిల్లా 3) కొల్లేరు సరస్సు 4) గోదావరి నది

II స్వల్ప సమాధాన ప్రశ్నలు

ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానములను 5 లేక 6 వాక్యాలలో వ్రాయండి. 6 × 2 =12 మా

5. పెద్ద రైతులకు, చిన్న రైతులకు మధ్యన ఉండే భేదాలను రాయండి. (విషయ అవగాహన)

6. ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థను వివరించండి. (విషయ అవగాహన)

7. కింది సమాచార పట్టికను పరిశీలించి ఒక నివేదికను తయారు చేయండి. (సమాచార నైపుణ్యాలు)

రాష్ట్రం	**శిశుమరణాలు వెయ్యికి (2006)**	**అక్షరాస్యతశాతం (2011)**	**బడికి హాజరవుతున్న పిల్లల శాతం**
పంజాబ్	42	77	76
హిమాచల్ ప్రదేశ్	36	84	90
బీహార్	62	64	56

indiavidya.com

8. ప్రజలు గ్రామాల నుండి పట్టణాలకు అధికంగా వలస వెళ్ళడం వలన ఏ ఏ సమస్యలు వస్తాయని మీరనుకుంటున్నారు? (సమకాలీన అంశాలపై ప్రతిస్పందన, ప్రశ్నించుట)

9. లింగ వివక్షను రూపుమాపడానికి కొన్ని మార్గాలను సూచించండి.(సమకాలీన అంశాలపై ప్రతిస్పందన, ప్రశ్నించుట)

10. సేంద్రియ వ్యవసాయం, పర్యావరణ పరిరక్షణకు ఏ విధంగా తోడ్పడుతున్నది. (ప్రశంస, సున్నితత్వం)

III అతిస్వల్ప సమాధాన ప్రశ్నలు :

ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు 2 లేదా 3 వాక్యాలలో సమాధానములను రాయండి. 7 × 1 = 7 మా॥

11. వివిధ దేశాల అభివృద్ధిని పోల్చుడానికి ఏ యే అంశాలను పరిగణలోనికి తీసుకోవాలి? (విషయఅవగాహన)

12. డెల్టా ప్రాంతాలు వ్యవసాయపరంగా ఎందుకు అభివృద్ధి చెందాయి? (విషయావగాహన)

13. పోషకాహారంలో ఏమేమి ఉండాలి? (విషయఅవగాహన)

* కింది పటాన్ని పరిశీలించి, ప్రశ్నలకు జవాబు లివ్వండి. (పటనైపుణ్యాలు)

indiavidya.com

indiavidya.com

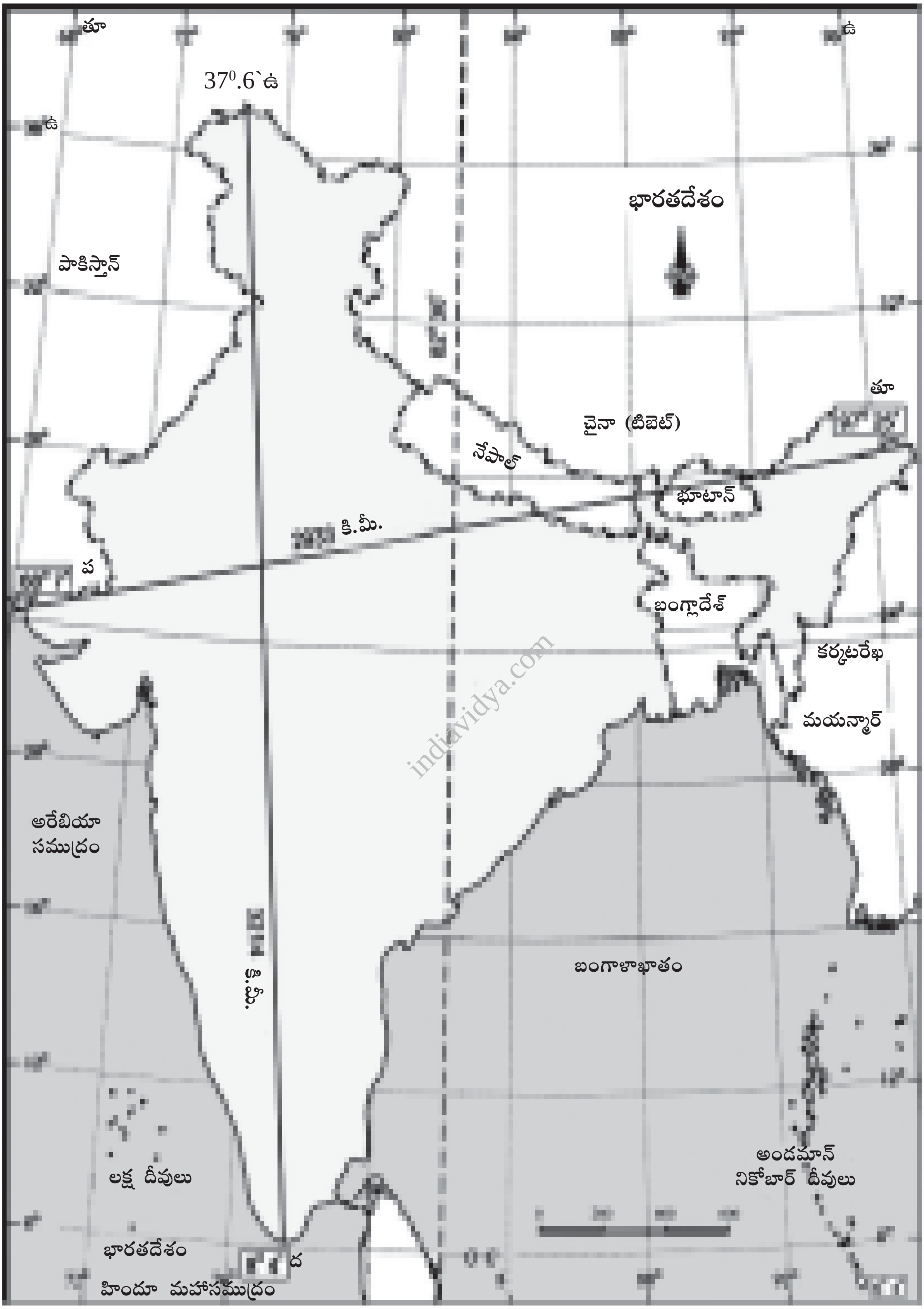

పటం 2 : భారతదేశం–ఉత్తర దక్షిణ, తూర్పు–పడమరల విస్తీర్ణం, ప్రామాణిక రేఖాంశం

indiavidya.com

14. భారతదేశం ఏ ఏ అక్షాంశాల మధ్య విస్తరించి ఉంది? (పట నైపుణ్యాలు)

15. భారతదేశానికి వాయవ్యంలో ఉన్నదేశమేది? (పట నైపుణ్యాలు)

16. నదులు మానవ జీవితానికి ఏ విధంగా ఉపయోగపడతాయి. (ప్రశంస, సున్నితత్వం)

17. ఆహార భద్రతపై ఏ ఏ అంశాలను అమలు పరచాలని మీరు అనుకుంటున్నారు? (ప్రశంస, సున్నితత్వం)

IV లక్ష్యాత్మక ప్రశ్నలు

కింది వానిలో సరియైన సమాధానమును సూచించు అక్షరాన్ని బ్రాకెట్‌లో రాయండి. 10 × 1/2 = 5మా॥

18. భారతదేశ ప్రామాణిక కాలం, గ్రీన్‌విచ్ ప్రామాణిక కాలానికి సమయం ముందుంటుంది. ( )

1) 5 గం. 2) 6 గం. 3) 4 1/2 గం. 4) 5 1/2 గం.

19. లింగ వివక్ష అంటే .... ( )

1) స్త్రీ, పురుషులు 2) స్త్రీ, పురుషులను అసమానంగా చూడటం

3) స్త్రీలు 4) పురుషులు

20. ఈ క్రింది వానిలో అవ్యవస్థీకృత రంగానికి చెందినది .... ( )

1) బ్యాంకులు 2) ప్రభుత్వ పాఠశాలలు 3) చిన్నరైతు వ్యవసాయం 4) రైల్వేలు

21. ఈ కింద ఇవ్వబడిన ఏ ప్రాంతాలలో అన్నిటికన్నా ఎక్కువ ఉష్ణోగ్రత ఉంటుంది? ( )

1) ధృవ ప్రాంతాలు 2) భూమధ్య రేఖకు దగ్గరగా ఉండే ప్రాంతాలు

3) సమశీతోష్ణ మండల ప్రాంతాలు 4) భూమధ్య రేఖకు దూరంగా ఉండే ప్రాంతాలు

22. ఈ కింది వానిలో ఏ నది రెండు నదులు కలువగా ఏర్పడుతుంది? ( )

1) గోదావరి నది 2) గంగానది 3) బ్రహ్మపుత్రానది 4) సింధూనది

23. బ్రహ్మపుత్రానది కైలాస పర్వతాలలోని .... వద్ద జన్మిస్తుంది. ( )

1) సతప్‌నాథ్ 2) మానస సరోవరం 3) త్రయంబక్ 4) నాసిక్

24. ఒక చదరపు కిలోమీటరు విస్తీర్ణంలో ఉన్న జనాభాను .... అంటారు. ( )

1) జనాభా 2) జనసాంద్రత 3) జనాభా పెరుగుదల 4) జనాభా తగ్గుదల

25. ఒక దేశం కంటే ఎక్కువ దేశాలలో ఉత్పత్తులను నియంత్రించే సంస్థలను ....అంటారు. ( )

1) ప్రభుత్వ కంపెనీ 2) అవ్యవస్థీకృత రంగం 3) ఏక జాతి సంస్థ 4) బహుళ జాతి సంస్థలు

26. ప్రభుత్వం ఆహార పదార్థాలను ప్రజలకు .... ద్వారా అందచేస్తాయి. ( )

1) ప్రైవేటు కంపెనీ 2) ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ 3) సూపర్ బజార్ 4) బహుళ జాతి వ్యవస్థ

27. ఉత్తరాఖండ్‌లో ప్రారంభమైన చిప్కో ఉద్యమ లక్ష్యం .... ( )

1) అటవీ సంరక్షణ 2) భూ సంరక్షణ 3) నదీ సంరక్షణ 4) వ్యవసాయాభివృద్ధి